

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
(ISPITNI TERMIN: MAJ/SVIBANJ 2025. GODINE)

PREDMET 7:
FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE 2

I – TEST PITANJA

- 1. Prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte, mali i srednji subjekti su subjekti koji:**
  - a) nemaju javnu odgovornost
  - b) imaju javnu odgovornost
  - c) objavljuju finansijske izvještaje opće namjene za eksterne korisnike
  - d) ne objavljuju finansijske izvještaje opće namjene za eksterne korisnike

- 2. Društvo s ograničenom odgovornošću je nabavilo postrojenje čija je nabavna vrijednost 1.800.000 KM i procijenjeni učinak od 3.600.000 proizvoda. Za amortizaciju se koristi metoda jedinice proizvoda. Koliko iznosi trošak amortizacije za obračunski period ako nakon stavljanja postrojenja u upotrebu, u prvoj godini proizvedeno 450.000 proizvoda?**
  - a) 225.000 KM
  - b) 900.000 KM
  - c) 375.000 KM
  - d) 144.000 KM

- 3. U skladu sa MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći, donacije koje društvo dobije u obliku stvari treba evidentirati:**
  - a) u korist osnovnog kapitala društva
  - b) u korist prihoda perioda u kome je donacija primljena
  - c) u korist razgraničenih prihoda, ako se radi o uslovnoj donaciji
  - d) u korist razgraničenih prihoda ili oduzimanjem iznosa donacije prilikom izračunavanja knjigovodstvene vrijednosti sredstva

- 4. Označi ispravne zaključke koje se tiču definicije fer vrijednosti:**
  - a) Fer vrijednost imovine i obaveza određuje se na datum vrednovanja, odnosno dan bilansa, a ne na dan kada je imovina stečena odnosno kada su obaveze preuzete.
  - b) Transakcija prodaje imovine ili izmirenja obaveza je zamišljena, hipotetička transakcija; nije došlo do stvarne transakcije, te je cijena utvrđena kao pretpostavka da je do transakcije došlo.
  - c) Fer vrijednost zasniva se na tržištu kao izlaznoj cijeni, odnosno fer vrijednost nije specifična za preduzeće, te namjera preduzeća da proda sredstvo ili izmiri obaveznu ne utiče na određivanje fer vrijednosti.
  - d) Svi zaključci su ispravni.

5. Označi najpotpuniji tačan odgovor. Elementi finansijskih izvještaja jesu osnovni gradivni elementi od kojih su finansijski izvještaji sačinjeni i čine ih:
- a) sredstva i obaveze
  - b) sredstva, obaveze i kapital
  - c) sredstva, obaveze, kapital, prihodi i rashodi
  - d) sredstva, obaveze, kapital i tokovi gotovine
6. Načelo koje podrazumijeva da se finansijski izvještaji sastavljaju pod pretpostavkom da društvo kontinuirano posluje i da će nastaviti poslovati i u doglednoj budućnosti (najmanje dvanaest mjeseci od dana bilansiranja) je:
- a) načelo vremenske neograničenosti poslovanja
  - b) načelo doslijednosti
  - c) načelo bilansnog identiteta
  - d) načelo impariteta
7. Nabavna vrijednost zemljišta 2023. godine bila je 200.000 KM. U 2024. godini vrijednost zemljišta je procijenjena na 180.000 KM. Naredne godine procijenjena vrijednost zemljišta iznosi 230.000 KM. Rast vrijednosti od 50.000 KM treba evidentirati kao:
- a) prihod od storniranja obezvrijeđenja u iznosu 20.000 KM i revalorizacije rezerve u iznosu 30.000 KM
  - b) prihod od storniranja obezvrijeđenja u iznosu 50.000 KM
  - c) revalorizacije rezerve od 50.000 KM
  - d) revalorizacije rezerve od 30.000 KM
8. Zaokruži primjere u kojima se radi o finansijskom lizingu:
- a) zakupom se vlasništvo nad imovinom prenosi na zakupca do završetka trajanja zakupa
  - b) zakupac ima opciju da otkupi predmetni u imovinu po cijeni za koju se očekuje da će biti znatno niža od fer vrijednosti na dan kada opciju postane moguće iskoristiti
  - c) period trajanja zakupa obuhvata veći dio korisnog vijeka date imovine, čak i kada se vlasništvo ne prenosi
  - d) na početku zakupa, sadašnja vrijednost plaćanja po osnovu zakupa jednaka je suštinski ukupnoj fer vrijednosti iznajmljene imovine
9. Interno generisano sredstvo inicijalno se vrednuje po:
- a) nabavnoj vrijednosti koja obuhvata troškove neophodne za nabavku sredstva
  - b) nabavnoj vrijednosti uvećanoj za troškove montiranja
  - c) cijeni koštanja koja obuhvata troškove neophodne za izgradnju sredstva
  - d) ni jedan od ponuđenih odgovora nije tačan
10. Privredno društvo FIT d.o.o. posjeduje 40% običnih dionica društva OM d.o.o, koje je prema finansijskim izvještajima za 2024. godinu ostvarilo dobit od 400.000 KM. U maju 2025. godine društvo OM d.o.o. je donijelo odluku o isplati dividende u visini od 200.000 KM. Društvo FIT d.o.o. će:
- a) prihod od dividende u iznosu od 80.000 KM prikazati u 2025. godini
  - b) prihod od dividende u iznosu od 80.000 KM prikazati u 2024. godini
  - c) prihod od dividende u iznosu od 160.000 KM prikazati u 2024. godini
  - d) prihod od dividende u iznosu od 160.000 KM prikazati u 2025. godini

11. Među navedenim stavkama, kao tekuća (kratkotrajna) imovina u bilanci stanja trebaju se iskazati:

- a) nekretnine nabavljene radi daljnje prodaje
- b) primljeni avansi za prodaju robe
- c) odgođena porezna imovina
- d) rezervni dijelovi za servisne usluge

12. U bilanci uspjeha se prema bruto principu iskazuju prihodi i rashodi, odnosno dobici i/ili gubici od prodaje:

- a) investicijskih nekretnina
- b) opreme
- c) zaliha robe
- d) kratkoročne financijske imovine

13. Nakon početnog priznavanja zaliha po nabavnoj vrijednosti, prilikom njihovog naknadnog mjerenja MRS 2 dopušta:

- a) povećanje vrijednosti zaliha iznad njihove nabavne vrijednosti
- b) umanjnje vrijednosti zaliha do iznosa neto prodajne vrijednosti
- c) povećanje vrijednosti zaliha, koje su prethodno bile priznate po neto prodajnoj vrijednosti, do visine njihove nabavne vrijednosti
- d) umanjnje vrijednosti zaliha najviše do iznosa koji predstavlja 50% njihove nabavne vrijednosti

14. Neto dobit društva «XY» d.o.o. za tekuću poslovnu godinu iznosi 40.000 KM, trošak amortizacije iznosi 24.000 KM. Na kraju izvještajnog razdoblja (u odnosu na početak izvještajnog razdoblja) obaveza prema dobavljačima za materijal smanjene su za 14.000 KM, potraživanja od kupaca povećana su za 10.000 KM, a zaliha gotovih proizvoda smanjene su za 16.000 KM. Novčani (gotovinski) tok od poslovnih aktivnosti iznosi:

- a) 24.000 KM
- b) 44.000 KM
- c) 56.000 KM
- d) 72.000 KM

15. Primjeri novčanog (gotovinskog) toka od financijskih aktivnosti su:

- a) novčani primici od izdavanja dionica i drugih vlasničkih instrumenata
- b) novčani primici po osnovi prodaje dionica (ili udjela) drugih subjekata
- c) novčane isplate dividendi (ili udjela) vlasnicima društva
- d) novčane isplate za stjecanje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata

16. Investicijske nekretnine su nekretnine koje se:

- a) koriste u proizvodnji ili isporuci dobara i/ili usluga, ili za administrativne svrhe
- b) iznajmljuju drugima radi ostvarenja prihoda
- c) drže očekujući povećanje njihove vrijednosti
- d) namjeravaju prodati u sklopu redovnog poslovanja

17. Prema Odjeljku 11 *Osnovni financijski instrumenti* MSFI-ija za MSS, umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca provodi se primjenom:

- a) općeg modela očekivanih kreditnih gubitaka
- b) pojednostavljenog modela očekivanih kreditnih gubitaka
- c) modela «nastalih gubitaka», kad postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti potraživanja
- d) ništa od prethodno navedenog

18. Prema MSFI-iju 5, kad se dugotrajna imovina klasificira kao imovina namijenjena prodaji:

- a) početno se mjeri po nižoj između neto knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje
- b) nastavlja se obračunavati amortizacije sve dok se imovina ne proda
- c) prekida se obračun amortizacije od dana reklasifikacije
- d) naknadno se mjeri po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje

19. Među kriterijima koji se trebaju ispuniti da bi subjekt obračunao ugovor s kupcem koji je u djelokrugu MSFI-ija 15 jesu i:

- a) strane u ugovoru su pismeno odobrile ugovor i obavezale su se da će izvršiti svoje odnosne obaveze
- b) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno, ili u skladu s drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obavezale su se da će izvršiti svoje odnosne obaveze
- c) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu dobara ili usluga koje se prenose
- d) subjekt može identificirati uvjete plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose

20. Društvo «A», koje posjeduje skladište površine 2.000 m², sklopilo je s društvom «B» sporazum o petogodišnjem najmu skladišnog prostora površine 200 m² za skladištenje robe, prema kojem lokaciju određuje vlasnik skladišta (društvo «A») i može je mijenjati tokom trajanja ugovora. Društvo «B» troškove poslovnog najma treba priznati:

- a) kao imovinu s pravom korištenja (u bilanci stanja) –ako primjenjuje MSFI 16 (radi se o ugovoru o najmu jer se imovina može identificirati)
- b) kao imovinu s pravom korištenja (u bilanci stanja) – bez obzira primjenjuje li MSFI 16 ili MSFI za MSS
- c) kao rashod – ako primjenjuje MSFI 16 (radi se o ugovoru o pružanju usluga jer se imovina ne može identificirati)
- d) kao rashod – ako primjenjuje MSFI za MSS

II – ZADACI

Zadatak broj 1

KOMPRED d.d. je u toku 2023. godine evidentiralo sljedeće promjene koje su uticale na visinu vlastitog kapitala:

- Početno stanje (1.1.2023.):
  - Dionički kapital – obične dionice 100.000 dionica nominalne vrijednosti 10,00 KM / dionici, emitovanih po cijeni od 13,00 KM dionici,
  - zakonske rezerve 100.000 KM
  - revalorizacione rezerve 500.000 KM
  - neraspoređeni dobitak iz ranijih godina 300.000 KM
- Drugu emisiju običnih dionica u količini od 50.000, nominalne vrijednosti 10,00 KM / dionici, po emisioj cijeni od 12,00 KM / dionici
- Poništavanje revalorizacionih rezervi u iznosu od 30.000 KM od čega je iznosom od 5.000 KM poništeno ranije priznato smanjenje imovine u bilansu uspjeha a ostatak je priznat u ostalom ukupnom rezultatu
- Gubitak utvrđen u bilansu uspjeha u iznosu od 120.000

Godine 2024. evidentirane su sljedeće poslovne promjene povezane s pozicijama vlastitog kapitala:

- Početno stanje (1.1.2024.)
- Pokriće gubitka iz prethodne godine na teret rezervi kapitala
- Raspodjela dijela dobitka iz ranijih godina u iznosu od 100.000 u korist vlasnika
- Ispravka materijalno značajne greške iz prethodne godine, a koja se odnosila na neproknjiženu fakturu za prodatu robu u maloprodaji – maloprodajna vrijednost robe iznosi 5.850 KM, a nabavna 3.000 KM – stopa poreza na dobit je 10%, a PDV-a 17%
- Priznavanje efekata promjene računovodstvene politike povezane s računovodstvenim tretmanom troškova pozajmljivanja, što je dovelo do povećanja vlastitog kapital u iznosu od 5.000 KM
- Poništavanje revalorizacionih rezervi u iznosu od 70.000 KM
- Neto dobitak utvrđen u bilansu uspjeha u iznosu od 458.200 KM

Vaš zadatak je:

- a) **Pripremite izvještaj o promjenama na kapitalu (15 bodova)**
- b) **Objasnite vezu između pripremljenog izvještaja o promjenama u kapitalu i drugih komponenti koje čine godišnji finansijski izvještaj dioničkog društva (5 bodova)**

Zadatak broj 2

MAHER d.o.o. je u toku obračunskog perioda evidentiralo sljedeće promjene na zalihamaterijala "A":

- početno stanje 6.000 kg po nabavnoj cijeni od 10,00 KM / kg
- nabavka 3.000 kg po nabavnoj cijeni od 11,00 KM / kg
- izdatnica u proizvodnju 3.500 kg
- izdatnica u proizvodnju 1.200 kg
- nabavka 4.000 kg po nabavnoj cijeni od 12,00 KM / kg
- nabavka 3.000 kg po nabavnoj cijeni od 13,00 KM / kg
- izdatnica u proizvodnju 5.000 kg

Vaš zadatak je da izračunate nabavnu vrijednost utrošenih zaliha materijala:

- a) ako preduzeće koristi periodični sistem praćenja zaliha i FIFO metodu (3 boda)**
- b) ako preduzeće koristi trajni (kontinuirani) sistem praćenja zaliha i metodu ponderisane prosječne cijene (4 boda)**
- c) ako preduzeće koristi periodični sistem praćenja zaliha i metodu ponderisane prosječne cijene (3 boda)**

Zadatak broj 3

Društvo «X» je u periodu od 1.1. do 31.12. 2024. godine evidentiralo sljedeće prihode i rashode odnosno troškove po prirodnim vrstama:

- prihodi od ugovora s kupcima	750.000 KM
- ostali prihodi i dobici	50.000 KM
- troškovi sirovina i materijala	300.000 KM
- troškovi plaća zaposlenih	200.000 KM
- troškovi amortizacije	80.000 KM
- ostali poslovni troškovi	40.000 KM
- ostali rashodi i gubici	35.000 KM

Na zalihama proizvodnje i gotovih proizvoda iskazana su sljedeća stanja:

	1. 1. 2024.	31.12. 2024.
Proizvodnja u toku	25.000 KM	20.000 KM
Gotovi proizvodi	45.000 KM	55.000 KM

Društvo «X» posjeduje građevinski objekt koji je u 2023. godini (i ranije) vrednovan po metodi troška. Početkom 2024. godine bruto knjigovodstvena (nabavna) vrijednost objekta bila je 800.000 KM, a ispravak vrijednosti 600.000 KM. Tokom 2024. godine izvršena je revalorizacija objekta, prema kojoj je njegova fer vrijednost utvrđena u iznosu koji je za 25% veći od knjigovodstvene vrijednosti iskazane po metodi troška.

Društvo «X» posjeduje dionice društva «Y» koje je klasificiralo kao «financijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit». Na dan 31.12.2023. godine neto tržišna (fer) vrijednost dionica iznosila je 200.000 KM. Na dan 31.12.2024. godine fer vrijednost dionica smanjena je za 10%.

Stopa poreza na dobit iznosi 10%.

Od Vas se traži sljedeće:

- Sastavite račun dobiti ili gubitka** (dio bilance uspjeha u kojem se prikazuju realizirani prihodi i rashodi, odnosno dobici i gubici) **društva «X» za 2024. godinu.** (8 bodova)
- Navedite koliko iznose dobit / gubitak od poslovnih aktivnosti i (realizirana) neto dobit / gubitak perioda** (2024. godine). (2 boda)
- Sastavite izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti / gubitku (ostalom ukupnom rezultatu)** (dio bilance uspjeha u kojem se iskazuju nerealizirani dobici i gubici) **društva «X» za 2024. godinu.** (8 bodova)
- Izračunajte ukupnu neto sveobuhvatnu dobit / gubitak društva «X» za 2024. godinu.** (2 boda)

Zadatak broj 4

Društvo «Y» je 10. 1. 2021. godine nabavilo kompjutersku opremu čija je nabavna vrijednost 24.000 KM. Prema internom pravilniku o amortizaciji u računovodstvu se kompjuterska oprema amortizira linearnom metodom u procijenjenom korisnom vijeku upotrebe od četiri godine. Za porezne svrhe ista oprema će se amortizirati linearnom metodom u periodu od tri godine. Stopa poreza na dobit je 10%.

Od Vas se traži sljedeće:

a) Prikažite obračun amortizacije kompjuterske opreme za računovodstvene i porezne svrhe, te utvrdite iznose privremene razlike i odgođenog poreza za svaku godinu u procijenjenom vijeku njene upotrebe. (4 boda)

b) Utvrdite iznose tekućeg poreza i dobiti poslije oporezivanja (neto dobiti):

- ✓ **za 2023.** godinu, za koju je **dobit prije oporezivanja** (iskazana u izvještaju o dobiti ili gubitku) iznosila **50.000 KM**; i
- ✓ **za 2024.** godinu, za koju je **dobit prije oporezivanja** iznosila **40.000 KM**. (6 bodova)

Napomena: U poreznim izvještajima za 2023. i 2024. godinu nisu bile iskazane «stalne» niti druge privremene razlike, osim po osnovu amortizacije opreme.